

14. Chernii A. Profesiyni rozvytok pedahoha: dosvid, spivpratsia, priorityty na shliakhu do novoi ukrainskoi shkoly. [Professional development of a teacher: experience, cooperation, priorities on the way to a new Ukrainian school]. Pisliadyplomna osvita v Ukraini. 2018. № 2. S. 40–43. URL: http://umo.edu.ua/images/content/nashi_vydanya/pislya_dyplom_osvina/2_2018/%D0%9F%D0%9E_2_2018_%D0%A7%D0%95%D0%A0%D0%9D%D0%98%D0%99.pdf (data zvernennia: 28. 09. 2020).
15. Iasenytka Zh. Osoblyvosti formuvannia pedahohichnoi maisternosti vchytelia obrazotvorchoho mystetstva. [Features of formation of pedagogical skill of the teacher of fine arts]. Aktualni pytannia humanatarnykh nauk. 2016. Vyp. 16. S. 480–486. URL: <http://dspu.edu.ua/hsci/wp-content/uploads/2017/11/016-64.pdf> (data zvernennia: 26. 09. 2020).

УДК 371.132/.373.3:613.955(045)

DOI 10.25128/2415-3605.20.2.7

МИКОЛА БАЛУХ

ORCID 0000-0001-9628-3671

balukh.mykola@gmail.com

аспірант

Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
вул. Проскурівського підпілля, 139, м. Хмельницький

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Обґрунтовано умови формування здоров'язбережувальної компетентності в майбутніх учителів початкових класів у системі вищої освіти. Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх учителів початкових класів є довготривалим та складним процесом, що потребує відповідних педагогічних умінь та забезпечує залучення студентів до процесу здоров'язбереження. Охарактеризовано обрані педагогічні умови, яким належить особлива роль у навчальному процесі закладів вищої навчальних. Визначено стан дослідження проблеми в сучасній науковій літературі. Охарактеризовано здоров'язбережувальну компетентність як комплекс знань, умінь та цінностей, які спрямовані на збереження й зміцнення здоров'я. Розглядаючи педагогічні умови формування здоров'язбережувальної компетентності у майбутніх учителів початкових класів у процесі фахової підготовки, наголошується, що від реалізації комплексу відповідних педагогічних умов залежить передусім її ефективність. Виокремлено наступні педагогічні умови вказаного процесу фахової підготовки: підвищення мотивації майбутніх учителів початкових класів до здоров'язбережувальної діяльності; створення здоров'язбережувального середовища, що спрямоване на виховання свідомого ставлення до власного здоров'я; урізноманітнення форм здоров'язбережувальної діяльності майбутніх учителів. Встановлено, що подальші дослідження доцільно спрямовувати на інтеграцію здоров'язбережувальних компетентностей із компонентами методичної системи навчання професійно-орієнтованих дисциплін.

Ключові слова: здоров'язбережувальна компетентність, заклади вищої освіти, майбутні учителі початкових класів, педагогічні умови.

НИКОЛАЙ БАЛУХ

аспірант

Хмельницькая гуманітарно-педагогіческая академія
ул. Проскуровского подполья, 139, г. Хмельницький

ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ ФОРМИРОВАНИЯ ЗДОРОВЬЕСБЕРЕГАЮЩИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ НАЧАЛЬНЫХ КЛАССОВ

Обоснованы условия формирования здоровьесберегающей компетентности у будущих учителей начальных классов в системе высшего образования. Формирование здоровьезбережувальної компетентности будущих учителей начальных классов – это длительный и сложный процесс, который требует соответствующих педагогических умений и обеспечивает привлечение студентов к процессу

здоров'єбереження. Охарактеризовані вибрані педагогічні умови, що грають особливу роль в навчальному процесі вищих навчальних закладів. Визначено стан дослідження проблеми в сучасній науковій літературі. Охарактеризовані здоров'єберігаючі компетентності як комплекс знань, умінь і цінностей, спрямованих на збереження та зміцнення здоров'я. Розглядаючи педагогічні умови формування здоров'єберігаючої компетентності у майбутніх учителів початкових класів в процесі професійної підготовки, звернено увагу, що від реалізації комплексу відповідних педагогічних умов, зокрема, залежить її ефективність. Виділено наступні педагогічні умови вказаного процесу: підвищення мотивації майбутніх учителів початкових класів до здоров'єберігаючої діяльності; створення здоров'єберігаючої середовища, спрямованого на виховання свідомого ставлення до власного здоров'я; різноманітність форм здоров'єберігаючої діяльності майбутніх учителів. Встановлено, що подальші дослідження цілеспрямовано спрямувати на інтеграцію здоров'єберігаючих компетентностей з компонентами методичної системи навчання професійно-орієнтованих дисциплін.

Ключові слова: здоров'єберігаюча компетентність, вищі навчальні заклади, майбутні вчителі початкових класів, педагогічні умови.

MYKOLA BALUKH

PhD student

Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy
139 Proskurivskoho pidpillia Str., Khmelnytskyi

PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE FORMATION OF HEALTH-SAVING COMPETENCIES OF FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS

The article is devoted to the substantiation of the conditions for the formation of health competence in future primary school teachers in the higher education system. The development of health competence of future primary school teachers is a long and complex process that requires appropriate pedagogical skills and ensures the involvement of students in the health care process. The chosen pedagogical conditions are characterized, which have a special role in the educational process of higher educational institutions. The state of research of the problem in the modern scientific literature is determined. Health competence is described as a set of knowledge, skills and values that are aimed at maintaining and strengthening health. Considering the pedagogical conditions for the formation of health competence in future primary school teachers in the process of professional training, the article emphasizes that the implementation of a set of appropriate pedagogical conditions depends primarily on its effectiveness. Thus, based on the analysis of research on this topic, we determine that the pedagogical conditions for the formation of health competence of future primary school teachers is a set of forms, methods, tools and content of teaching that affect the quality of the educational process and constitute the optimal educational environment. The following pedagogical conditions for the formation of health-preserving competence of future primary school teachers in the process of professional training are identified: increasing the motivation of future primary school teachers to health-preserving activities; creating a health-preserving environment aimed at fostering a conscious attitude to one's own health; diversification of forms of health care activities of future teachers. It is established that further research should be aimed at integrating health competencies with the components of the methodological system of teaching professionally-oriented disciplines.

Keywords: health competence, higher education institutions, future primary school teachers, pedagogical conditions.

Одним із пріоритетних напрямів державної політики України на шляху до європейського майбутнього є реалізація здоров'язберезувального освітнього середовища в системі вищої освіти. Формування здоров'язберезувальної компетентності майбутніх учителів початкових класів – це довготривалий процес, що потребує відповідних педагогічних умінь та забезпечує залучення студентів до процесу здоров'язбереження. У зв'язку з цим головною метою вбачаємо необхідність майбутніх учителів навчати молоде покоління цінувати здоров'я, вміти його берегти та зміцнювати. А для цього вчителі повинні передовсім здійснювати здоров'язберезувальну професійну діяльність, вести здоровий спосіб життя та бути прикладом для наслідування студентам.

Проблема обумовлена сучасним рівнем розвитку вищої освіти в Україні, який актуалізує педагогічні проблеми, пов'язані з формуванням здоров'язберезувальної компетентності

шляхом набуття студентами навичок збереження, зміцнення, використання здоров'я та дбайливого ставлення до нього, свідомого ведення здорового способу життя.

Під час професійної підготовки майбутніх учителів початкових класів необхідно звертати увагу на формування здоров'язбережувальної компетентності. Ефективність формування цієї компетентності залежить від створення конкретних педагогічних умов. Таким чином, визначення педагогічних умов формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх учителів початкових класів є актуальною проблемою, яка потребує вирішення.

Питанням здоров'язбереження присвячені праці Ю. Бойчука [5], С. Гончаренка [7], Ю. Носко [11], В. Оржеховської [12] та багато інших науковців, які засвідчили щораз більший інтерес до проблеми дослідження. Аналіз публікацій із питань впровадження здоров'язбережувальної компетентності у систему вищої освіти (В. Бобрицька [3], О. Іонова [9]) показав, що її використання є головним напрямом у вирішенні проблем, пов'язаних зі збереженням і зміцненням здоров'я молоді.

Педагогічні умови формування необхідних якостей у майбутніх фахівців з різних видів діяльності висвітлюються в багатьох наукових працях та дисертаційних роботах. Так, Ю. Драгнева [8] і С. Кириленко [10] репрезентують уточнені педагогічні умови реалізації здоров'язбережувальних технологій у системі фахової підготовки студентів; Ю. Бойко [4] висвітлює різні аспекти та педагогічні умови формування здоров'язбережувальної компетентності у системі вищої освіти, що надає змогу говорити про актуальність, теоретичну та практичну значущість зазначеної проблеми.

Метою статті є визначення та розкриття педагогічних умов формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх учителів початкових класів під час їх професійної підготовки у системі вищої освіти.

У «Великому глумачному словнику сучасної української мови» поняття «умова» визначено як «необхідна обставина, особливості реальної дійсності, які уможливають здійснення, створення, утворення чого-небудь або сприяють чомусь» [6, с. 1295], а поняття «педагогічний» визначено як такий, що «відповідає правилам, установленим поняттям, вимогам педагогіки» [6, с. 1295, 713].

Слушним, на нашу думку, є визначення педагогічних умов, представлене Є. Хриковим: «Обставини, які обумовлюють певний напрямок розвитку педагогічного процесу; сукупність об'єктивних можливостей змісту, форм, методів, прийомів, засобів педагогічної діяльності» [14, с. 12].

Зазначимо, що здоров'язбережувальна компетентність – це комплекс знань, умінь, ставлень та цінностей, які спрямовані на збереження й зміцнення здоров'я. Більшість українських дослідників розглядають компетентність здоров'язбереження як основу буття людини, де основним є усвідомлення важливості здоров'я, здорового способу життя для всієї життєдіяльності особистості [5, с. 154; 11, с. 80; 13, с. 48].

У формуванні педагогічних умов здоров'язбережувальної компетентності погоджуємося з визначеннями, які наведені у працях, а саме: Н. Башавець (педагогічні умови – це обставини, що впливають на формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації й урахування яких необхідне для підвищення ефективності цього процесу) [2, с. 255]; Т. Осадченко (педагогічні умови – це сукупність форм, методів і засобів освітнього середовища, що сприяє ефективності підготовки майбутнього вчителя до створення здоров'язбережувального середовища школи) [2, с. 230].

На думку Т. Андрищенко, педагогічні умови – це сукупність внутрішніх і зовнішніх чинників, які забезпечують ефективність і результативність процесу формування здоров'язбережувальної компетентності. До зовнішньої складової педагогічних умов відносяться комплекс форм, методів, прийомів, засобів, а також зміст навчання; внутрішньою складовою визначається рівень мотивації, сформованість інтересу, потреб, ціннісних орієнтацій, ціннісного ставлення до власного здоров'я та здоров'я оточуючих [1, с. 14].

В. Бобрицька визначає наступні педагогічні умови формування здорового способу життя у майбутніх учителів у процесі вивчення природничих наук:

– мотиваційне забезпечення діяльності студента, що ґрунтується на пізнавальній активності, діалогічності, креативності, практичній значущості навчального процесу для кожного суб'єкта діяльності та вільному виборі його позиції;

ПРОФЕСІЙНА ІДЕНТИЧНІСТЬ І МАЙСТЕРНІСТЬ ПЕДАГОГА

– використання у процесі реалізації навчально-виховних цілей вищої педагогічної школи предметного поля природничих дисциплін, зміст яких становить методологічне, теоретичне й прикладне підґрунтя дотримання здорового способу життя студентів, формування їх професійної компетенції; орієнтація процесу вивчення природничих дисциплін на суб'єкту позицію студента як носія індивідуального досвіду і способу життя;

– реалізація у процесі вивчення природничих дисциплін принципів пріоритетності гуманістичних цінностей, демократизму, індивідуалізації, самопізнання та саморозвитку;

– цілісність, безперервність процесу формування системи знань, умінь і навичок організації здорової життєдіяльності студентів;

– залучення студентів у процесі вивчення природничих дисциплін до діяльності, яка моделює їх майбутню професійну працю [3, с. 263–264].

Проведений нами аналіз науково-педагогічної літератури з цього питання свідчить про значний інтерес науковців до проблеми визначення поняття про педагогічні умови. Однак досліджень щодо педагогічних умови в сучасній науковій літературі не достатньо розкрито.

На основі аналізу досліджень з цієї тематики визначаємо, що педагогічні умови формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх учителів початкових класів – це сукупність форм, методів, засобів та змісту навчання, які впливають на якість освітнього процесу і становлять оптимальне освітнє середовище для засвоєння майбутніми учителями знань, умінь і навичок здоров'язбережувальної діяльності на основі мотиваційно-ціннісного ставлення до здоров'я та в кінцевому результаті підвищують рівень сформованості здоров'язбережувальної компетентності майбутнього учителя початкових класів у системі вищої освіти.

Ми виокремили такі педагогічні умови, які, на нашу думку, забезпечують ефективний вплив на формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх учителів початкових класів у системі вищої освіти:

- формування ціннісного ставлення в майбутніх учителів до власного здоров'я та здоров'я інших на основі їх самовираження у процесі дотримання здорового способу життя. Зазначена умова відображає специфіку педагогічного процесу, яка підвищує ефективність виховного процесу, що дає змогу максимально врахувати індивідуальні здібності, потреби, інтереси майбутніх учителів та забезпечує поєднання знань та досвіду в галузі здоров'язбереження;

- активізація пізнавальної діяльності майбутніх учителів за допомогою наповнення дисциплін фахової підготовки здоров'язбережувальним змістом;

- набуття досвіду ведення здорового способу життя для формування вмінь і навичок зміцнення та збереження здоров'я у процесі використання ефективних форм і методів забезпечення здоров'язбережувальної діяльності в середовищі.

Формування здоров'язбережувальної компетентності є однією з пріоритетних в контексті підготовки майбутніх учителів початкових класів як такої, що має визначальний характер для формування здоров'язберігаючого середовища у поліпшенні здоров'я майбутнього покоління. Кожен майбутній педагог повинен усвідомлювати особисту відповідальність за створення педагогічних умов, які дають змогу «не нашкودити» фізичному та психічному благополуччю, на реалізацію методів і засобів навчання відповідно до фізіолого-психологічних принципів збереження здоров'я та вихованню культури здоров'я в усіх учасників навчально-виховного процесу.

Отже, на основі проведеного аналізу педагогічні умови формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх учителів початкових класів розглядаємо як сукупність педагогічних умов, реалізація яких забезпечує сформованість здоров'язбережувальної компетентності майбутніх учителів у системі вищої освіти.

Здоров'язбережувальна компетентність майбутніх учителів початкових класів належить до ключових компетентностей, яку необхідно формувати під час професійної підготовки майбутніх педагогів.

Подальші дослідження доцільно спрямувати на інтеграцію здоров'язбережувальних компетентностей із компонентами методичної системи навчання професійно-орієнтованих дисциплін.

ЛІТЕРАТУРА

1. Андрищенко Т. К. Формування ціннісного ставлення до власного здоров'я в дітей старшого дошкільного віку: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.08. Переяслав-Хмельницький, 2007. 268 с.
2. Башавець Н. А. Теоретико-методичні засади формування культури здоров'язбереження як світоглядної орієнтації студентів вищих економічних навчальних закладів: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. Одеса, 2012. 556 с.
3. Бобрицька В. І. Теоретичні і методичні основи формування здорового способу життя у майбутніх учителів у процесі вивчення природничих наук: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. К., 2006. 480 с.
4. Бойко Ю. С. Формування аксіологічних установок до здорового способу життя у студентів вищих навчальних закладів: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.0. Умань, 2015. 268 с.
5. Бойчук Ю. Д. Створення здоров'язберігаючого освітнього середовища як проблема сучасної освіти. Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені В. Винниченка. Серія: Педагогічні науки. 2009. Вип. 77. С. 153–158.
6. Великий тлумачний словник сучасної української мови / авт.-уклад. Бусел В. К.; Ірпінь: Перун, 2001. 1440 с.
7. Гончаренко С. У. Методика навчання і наукових досліджень у вищій школі. К.: Вища школа, 2003. 323 с.
8. Драгнев Ю. В. Компоненти формування культури здоров'я студентів в умовах комп'ютеризації навчання: монографія / за ред. С. С. Єрмакова. Харків: ХДАДМ (ХХП), 2007. 176 с.
9. Іонова О. М., Лукьянова Ю. С. Здоров'язбереження особистості як психолого-педагогічна проблема. Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: монографія / за ред. С. С. Єрмакова. Харків, 2009. ХХІІІ, № 1. С. 69–72.
10. Кириленко С. В. Соціально-педагогічні умови формування культури здоров'я старшокласників: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.07. К., 2004. 21 с.
11. Носко Ю. М. Теоретичні аспекта застосування здоров'язбзрежувальних технологій у сучасній школі. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. Вип. 91. Т. ІІ. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. 2011. С. 79–83.
12. Оржеховська В. М. Здоров'язбережувальне навчання і виховання: проблеми, пошук. Наукові записки НДУ імені М. Гоголя. Психолого-педагогічні науки. 2011. № 4. С. 29–31.
13. Отравенко О. В. Організація інноваційної навчальної діяльності майбутніх фахівців з фізичного виховання через інтеграцію здоров'язбережувальних технологій. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. 2014. Вип. 3 (45). 2014. С. 249–253.
14. Хриков Є. М. Педагогічні умови як складова наукових знань. Шлях освіти. 2011. № 2 (60). С. 11–15.

REFERENCES

1. Andriushchenko T. K. (2007). Formuvannia tsinnisnoho statsionaru do vlasnoho zdorovia u ditei starshoho doshkilnoho viku: dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.08. [Formation of a value attitude to one's own health in older preschool children]. Pereiaslav-Khmelnytskyi. 268 s.
2. Bashavets N. A. (2012). Teoretyko-metodychni zasady formuvannia kultury zdoroviazberzhennia yak svitohliadnoi oriientatsii studentiv vyshchyykh ekonomichnykh navchalnykh zakladiv: dys. ... d-ra ped. nauk: 13.00.04. [Theoretical and methodological principles of forming a culture of health care as a worldview orientation of students of higher economic educational institutions]. Odesa. 556 s.
3. Bobrytska V. I. (2006). Teoretychni i metodychni osnovy formuvannia zdorovoho sposobu zhyttia u maibutnikh uchyteliv u protsesi vyvchennia pryrodnychyykh nauk: dys. ... d-ra ped. nauk: 13.00.04. [Theoretical and methodical bases of formation of a healthy way of life at future teachers in the course of studying of natural sciences]. Kyiv. 480 s.
4. Boiko Yu. S. (2015). Formuvannia aksiolohichnykh ustanovok do zdorovoho sposobu zhyttia u studentiv vyshchyykh navchalnykh zakladiv: dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.07. [Formation of axiological attitudes to a healthy lifestyle in students of higher educational institutions]. Uman. 268 s.
5. Bojchuk Ju. D. (2009). Stvorennia zdorovjazberighaiuchogho osvitniogho seredovyshcha yak problema suchasnoi osvity. [Creating a Healthy Education Environment as a Problem of Modern Education]. Naukovi zapysky Kirovohrads'kogo derzh. ped. un-tu im. V. Vynnychenka. [Scientific notes of Kirovohrad V. Vinnichenko state. ped. University]. Seria: Ped. nauky: zb. nauk. prac. Kirovohrad: RVV KDPU imeni V. Vynnychenka. Vyp. 77.4.2. S. 153–158.
6. Velykyi tлумachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy. (2001). [Large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language]. avt. - ukhad. Busel V. Kyiv; Irpin: Perun. 1440 s.
7. Honcharenko S. U. (2003). Metodyka navchannia i naukovyykh doslidzhen u vyshchii shkoli [Methods of teaching and research in higher education]. Kyiv: Vyshcha shkola. 323 s.

8. Drahnev Y. V. (2007). Komponenty formuvannia kultury zdorovia studentiv v umovakh kompiuteryzatsii navchannia: monohrafiia. [Components of forming a culture of student health in the context of computerization of education: a monograph]. Za red. Yermakova S. S. Kharkiv: KhDADM (KhKhPI). 176 s.
9. Ionova O. M., Lukianova Y. S. (2009). Zdoroviazberezhennia osobystosti yak psykhologo-pedahohichna problema. [Health of the individual as a psychological and pedagogical problem]. Pedahohika, psykhohiia ta medyko-biologichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu: monohrafiia / za red. Yermakova S. S. Kharkiv. KhKhPI. №1. S. 69–72.
10. Kyrylenko S. V. (2004). Sotsialno-pedahohichni umovy formuvannia kultury zdorovia starshoklasnykiv: avtoref. dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.07. [Socio-pedagogical conditions of forming the health culture of high school students]. Kyiv. 21 s.
11. Nosko Ju. M. (2011). Teoretychni aspekty zastosuvannia zdorov'jazbrezhuvaljnykh tekhnologhij u suchasnij shkoli. [Theoretical aspects of the use of health technologies in modern schools]. Visnyk Chernihivskoho nac. ped. un-tu im. T. Gh. Shevchenka [Bulletin of Chernihiv Taras Shevchenko National Pedagogical University]. Vyp. 91. T. II. Seria: Ped. Fizyчне vykhovanna ta sport. Chernihiv: ChNPU. S. 79–83.
12. Orzhekhovs'ka V. M. (2011). Zdorov'jazberezhuvaljne navchannia i vykhovannia: problemy, poshuk. [Health-saving education and training: problems, search]. Naukovi zapysky NDU im. M. Gogola [Scientific notes of NGU named after M. Gogol]. Psykhologo-pedagogicni nauky. N 4. S. 29–31.
13. Otravenko O. V. (2014). Orghanizacia innovacijnoi navchaljnoi dialnosti majbutnikh fakhivciv z fizychnoho vykhovanna cherez intergraciju zdorov'jazberezhuvalnykh tekhnologij. [Organizing innovative training activities for future physical education professionals through the integration of health-saving technologies]. Naukovyj chasopys Nac. ped. un-tu imeni M. P. Draghomanova. Scientific journal of the National Pedagogical University named after M.P. Draghomanov. Seria 15: zb. nauk. prac. Kyiv: Vyd-vo NPU im. M. P. Draghomanova. Vyp. ZK (45). S. 249–253.
14. Khrykov Ye. M. Pedahohichni umovy yak skladova naukovykh znan. [Pedagogical conditions as a component of scientific knowledge] // Shliakh osvity. (2011). № 2 (60). S. 11–15.

УДК 378.016:[37.011.3-051:004]

DOI 10.25128/2415-3605.20.2.8

НАТАЛІЯ ПАВЛОВА

ORCID/0000-0002-7817-6781

nataliia.pavlova@rshu.edu.ua

кандидат педагогічних наук, доцент

Рівненський державний педагогічний університет

вул. Пластова, 31 м. Рівне

ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНФОРМАТИКИ ЯК ПРЕДМЕТ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Професійну компетентність майбутнього вчителя інформатики розглядаємо як мету професійної підготовки за освітньою програмою «Середня освіта (інформатика)»; професійно-особистісну характеристику мотивованого фахівця; здатність особистості різносторонньо застосовувати фундаментальні знання у професійній діяльності; готовність особистості кваліфіковано виконувати професійні обов'язки; передумову особистісного й професійного розвитку. Вказано, що професійна компетентність є динамічним утворенням і тому, говорячи про формування компетентності, маємо на увазі оволодіння нею на певному рівні, зокрема, під час здобуття вищої освіти відбувається її цілеспрямоване формування, а подальший розвиток здійснюється після здобуття кваліфікації, під час професійної діяльності у закладах освіти. Компонентами професійної компетентності є загальні (педагогічні) і спеціальні (предметні) компетентності; останні відображають специфіку діяльності вчителя під час навчання (викладання та учіння) певного предмета. При цьому цей феномен є складним, оскільки питання щодо вироблення єдиного підходу до трактування змісту і структурних компонентів залишається відкритим, але ці розбіжності не мають принципових відмінностей і підкреслюють унікальність педагогічної діяльності. Формування професійної компетентності визначаємо як цілеспрямований процес щодо оволодіння знаннями з фундаментальної науки інформатики, методики навчання інформатики та суміжних дисциплін, а також вироблення умінь обґрунтовано їх застосовувати, розвитку професійно значущих особистісних якостей, набуття досвіду діяльності за фахом.